

astola

ikerketa eta historia

DURANGALDEKO URTEKARIA

17.zk 2023 • 5€

Barruko ibilbideak

📷 Txelu Angoitia

Bost gonbidatuek barruko bidezidorretatik eramango gaituzte, sakoneko bidexka apaletatik.

Paisaia ikusgarriak alde batera utzita, leku xumeetara eta intimoetara begiratzeko gonbitea egiten digute, eurentzat oso bereziak diren bazterretara gerturatzeko keinua.

Sarritan bakoitzaren haurtzarora egiten dute bidaia. Rilke poeta handiak esan zuenez, horixe omen da "gure aberri bakarra".

Munduko lekurik kutunena denez, euren burua horra loturik dago. Leku hori gure jatorria izango da urliarentzat; helmuga sandiarentzat; eta ametsen lurralde hauskorra berendiarentzat.

Ale honetara ekarri ditugun gonbidatuentzat toki horiek Durangaldean daude.

A woman with voluminous, curly, light brown hair is sitting on a large, dark stone ledge. She is wearing a black long-sleeved top with a vertical row of large, round, gold buttons down the center, and olive green wide-leg trousers. She is smiling and looking towards the camera. The background shows an outdoor plaza with white plastic tables and chairs, green trees, and a building with windows. The lighting is bright, suggesting daytime.

KRIS SIERRA

Herriko Plaza, Elorrio.

Elkargune.
Pasaleku.
Bi botereen arteko eremu neutrala.
Haurren jolasen soinua.
Gurasoen urrutiko zaintza.
Portikoaren etengabeko jarduera.
Nano bihurtutako ezki handiak.
Atsedena harmailetan edo terrazetan.
Turistak.
Zurrumuruaren munduko zentroa.
Pilotaren kolpe lehorra frontoiko hormetan.
Txupina! Jaien zalaparta eta giro eferbeszentea.
Kanpainak, manifik, pankartak, ezkontzak...
“De toda palabra ociosa darás cuenta rigurosa”.
Poteoa.
Musika, antzerkia, dantza, bertsoak, airelibrean.
Ez izan eroa! Iturritik ez edan!
Iluntzeko “espuela” zaratatsuak.
Gaztainak kontseilupean negu partean.
Errebonbiloa: Presta! Karga! Desta! Zai-Jo!
Lau farolak.
Gaupaseroak.
Barredora.
Herriko Plaza.

JUAN MARI AREITIO "Gaztelu"

Gaztelua, Abadiño

GAZTELURI.

Aspaldi hontan gure Gaztelu
Noraino aldatu zaigun
Saso bateko edertasunik
Ez da ikusten gaur egun
Gari-ereiten guztiok hemen
Zemendi eta abendun
Hori derrigor egin behar zan
Ogia jango bagendun.

Beti nerekin eramango dot
Gaztelu zure itzala
Hementxe jaio, hazi ta bizi
Gazte-gaztea nintzala
Gaztelu dogu auzo edar bat
Zabala ta zerbitzala
San Martin santu muxu-urdinak
Berekin gorde zaitzala.

GARAZI ARRIZABALAGA

Berriz

Paisaia ederrez inguratuta bagaude ere, paisaia itsusiak gure inguruaren parte ere badira. Berrizko autopistapea eta trenbidea kasu. Biztanleak banatzen dituzten bi orbain handi dira herria. Baina herriaren azala direnak. Zatarra? Ez estetikoa? Ezaindua? Lohia? Itsusia? Hauek guztiak bai, baina herriaren errealitatearen parte dira guztiak. Bizitza honetan, zatartasunik gabe edertasunik ez dagoelako. Egunero, edertasunez inguratuta bizi naiz, nire zorionerako, baina itsustasuna presente izatea ere beharrezkoa ikusten dut.

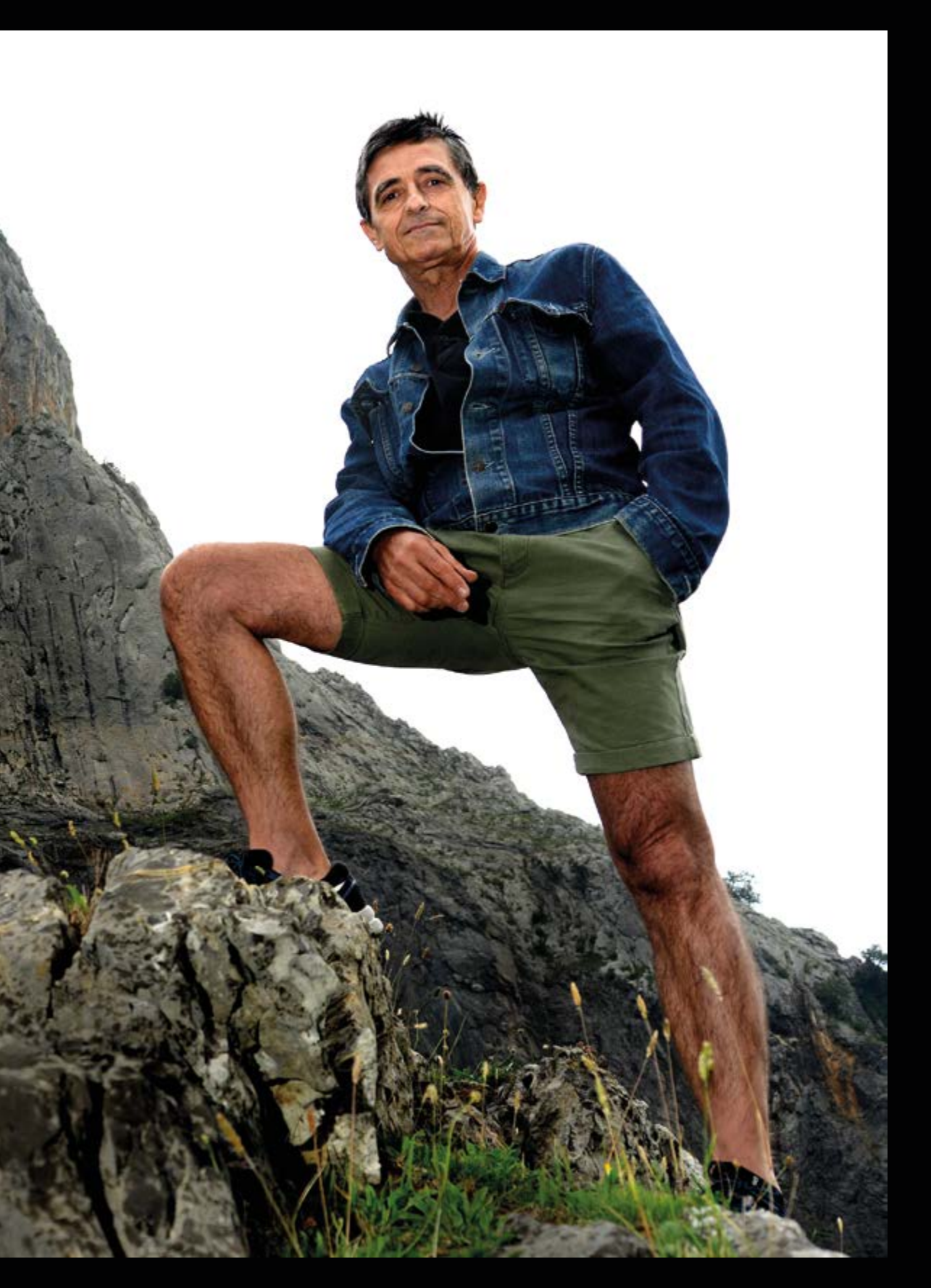

ANDER ERZILLA

Atxarte. Abadiño.

14 edo 15 urte izango nituen lehenengo aldiz Atxartera eskaletan etorri nintzenean. Orduko sentsazioak arrasto ahanztezina utzi zuen. Sarritan aipatzen diet ingurukoei pareta hauetan gora ibiltzeak eskatzen didan kontzentrazioa, kontzertu batean jotzen dudanean bezalakoa dela.

UXUNE MARTINEZ

Aiartza auzoa, Garai.

Behien uraska, lanerako harraska,
etxe ondoko aska, zapaburuen lurraska,
umetako jolas-aska, sorlekuaren sehaska.